

Veriniz Ne Kadar FAIR?

Bulunabilir

Başkalarının verinizi bulabilmesi gerekir. Zengin üstveri taranabilir bir kaynaktan online erişilebilir olmalı ve veriye kalıcı tanımlayıcı atanmış olmalı.

- Veriye kalıcı tanımlayıcı atanır
- Zengin üstveri mevcuttur ve veriyi tanımlar
- Üstveri bir katalog veya veri arşivi gibi taranabilir bir kaynaktan erişilebilir
- Üstveri kaydı, kalıcı tanımlayıcıyı içerir

Erişilebilir

Gerektiğinde özel koşullar altında veya kısıtlamalar olmakla birlikte, insanlar ve makineler verinize erişim olanağına sahip olmalı. FAIR veri açık olmalı anlamına gelmiyor. Üstveri var olmalı, veri erişilebilir olmasa bile.

- Kalıcı tanımlayıcı size veri ve bağlı üstverisine götürebilir
- Verinin erişileceği protokol, kabul edilen standartlara uygundur. Ör. http.
- Erişim prosedürü gerekirse yetkilendirme ve yetkilendirme adımlarını içerir
- Veri olmasa bile, üstveri mümkün olan her yerde erişilebilir haldedir

Birlikte işlerlik

Veri ve üstveri, birleştirilebilmesi ve sistemler arasında değiş-tokuş edilebilmesi için, kabul gören formatlar ve standartlara uyumlu olmalı.

- Veri anlaşılır ve tercihen açık formatta sunulur
- Üstveri ilgili standartlara uygun
- Mümkün olduğu yerde kontrollü sözlükler, anahtar sözcükler, ontolojiler kullanılır
- Diğer ilgili veriye nitelikli referanslar ve linkler verilir.

Yeniden kullanılabilir

Veri yorumlaması ve yeniden kullanımını desteklemek için çok dokümantasyon gerekir. Veri, ilgili topluluğun normlarına uygun olmalı ve açıklıkla lisanslanması ki başkaları ne tür bir yeniden kullanıma izin verildiğini bilsinler.

- Veri, çok sayıda atıf ile, tam ve doğru tanımlanır
- Veri, açıklıkla belirtilmiş ve erişilebilir kullanım lisansına sahiptir
- Verinin nasıl, neden ve kim tarafından yaratıldığı ve işlendiği açıklıkla belirtilmiştir
- Veri ve üstveri ilgili disiplin standartlarını karşılar

